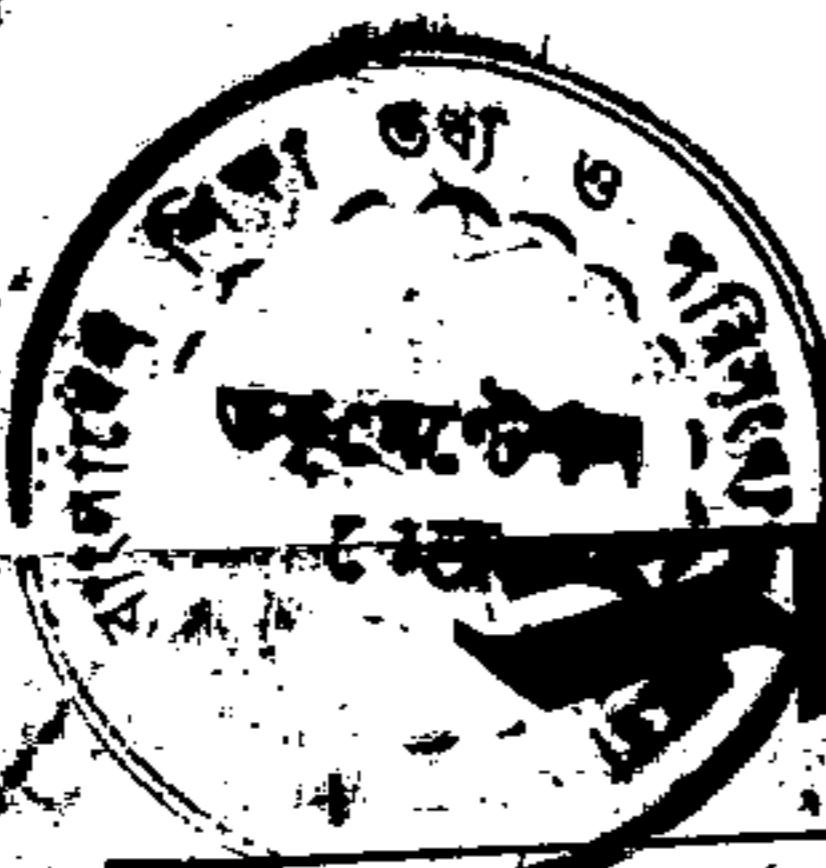

তাৰিখ 03 JAN 1987

পৃষ্ঠা 4 কলাম

বেদিক সংবাদ

003

সংবাদ

জারি : শনিবাৰ, ১৮ই পৌষ, ১৩৯৩

ভুয়া শিক্ষক ও শিক্ষা প্রতিষ্ঠান

ভুয়া শিক্ষক ও শিক্ষা প্রতিষ্ঠান সমাজ করতে সরকার টাঙ্ক ফোর্স গঠন কৰিবেন বলে শিক্ষামন্ত্রী জনাব মাহবুব রহমান জানিয়েছেন। অবস্থাৰ কৰ্তৃ অবনতি ঘটলৈ পৰিষ্ঠিতি মোকাবেলায় টাঙ্ক ফোর্স গঠনেৰ কথা চিন্তা কৰতে হয় তা কাৰো অজানা নয়। ভুয়া শিক্ষক ও শিক্ষা প্রতিষ্ঠানৰ সংখ্যা কি পৰিমাণে বেড়েছে এ থেকে তা অনুমান কৰা চলে।

দেশেৰ সবক্ষেত্ৰেই যেখানে 'ভুয়াদেৱ' অস্তি রয়েছে সেখানে শিক্ষাক্ষেত্ৰে তাৰা থা কৰে ন। এৰনাটি হয়ত আশা কৰা যাব না। বিভিন্ন কল-কাৰখনামূলক প্ৰযোগীন শিক্ষক ও শিক্ষাক্ষেত্ৰে ভুয়া পৰিষ্ঠিকেৰ মাঝে মাসে লক্ষ লক্ষ টাকাৰ 'মজুরি' লোপাট কৰিব নেয় বলে অভিযোগ রয়েছে। 'ক'দিন আগেই বৎপুৰে সড়ক ও জনপথ বিভাগৰ ৫০ জন ভুয়া কৰ্মচাৰী ধৰা পড়েছে। মাঝে-মধ্যে পত্ৰ-পত্ৰিকায় ভুয়া পুলিশ কৰ্মকৰ্ত্তাৰ ব্যব পৰ্যন্ত ছাপা হয়। ভুয়া শিক্ষ-কাৰখনা, ভুয়া শিৱপতি যাও ভুয়া রাজনীতিক পৰ্যন্ত আমিৱা কম দেখি ন। এত কিছুৰ পৰেও শিক্ষাক্ষেত্ৰে 'ভুয়া' কাৰখনাৰ দেখলৈ উহুগঠা বাড়ে এই কাৰণে যে, শিক্ষাক্ষেত্ৰে ভাসিৰ হেৰদণ্ড বলে গণ্য কৰা হয়।

অবশ্য শিক্ষাৰ অন্যান্য ক্ষেত্ৰেও ভুয়া বাস্তিদেৱ তৎপৰতা কম নয়। আজকাল পৰীক্ষা দৈয়াবেশকিছু 'ভুয়া ছাৱ', বাবা পৰীক্ষা দৈয়া শামকে পাস কৰায়। ভুয়া মার্কশীট নিয়ে, মেডিকাল কলেজসহ বিভিন্ন শিক্ষা প্রতিষ্ঠানে ভাসি হৰাৰ পৰ অনেকে ধৰা ও পড়েছে। এমনকি সম্পূৰ্ণ পত্ৰিকাস্তৰে প্ৰকাশিত এক পত্ৰিবেদনে জানা গেছে, বৃত্তি নিয়ে যাৰা উচ্চ শিক্ষা প্ৰফুল্লেৰ জন্য বিদেশে গেছে তাদেৱ যদৈ শক্তকৰা দশজনেৰও বেণী ভুয়া নৱৰপত্ৰ এবং ভুয়া সান্তকিকেটেৰ আশ্রয় নিয়েছে। 'পাপি' উড়ে যাৰাৰ পৰই অবশ্য এন্ডো ধৰা পড়েছে। কিন্তু সকল কিছুকে বোধহয় ছাড়িয়ে গেছে ভুয়া শিক্ষক ও ভুয়া শিক্ষা প্রতিষ্ঠান। ভুয়া শিক্ষক ও ছাত্রও সেখানে নিচ্ছয়ই দেখোনো হয়ে থাকে।

কাজীৰ গুৰুৰ্পী এই ভুয়া বিদ্যালয়গুলো গোয়ালৈ ন। থাকলৈ একটা আপত্তি ছিল না, যদি তাৰা কেতাবে থেকেই গোয়ালৈৰ থাবাৰ গুলো না থেকে। আৰ ভুয়া শিক্ষক ও শিক্ষা প্রতিষ্ঠান থাকবাৰ কাৰণও আসলৈ এটাই। শিক্ষা প্রতিষ্ঠানগুলোৰ বছৰে বছৰে সৰকাৰী মঙ্গুৰি পায়। শিক্ষক-শিক্ষিকাৰা পান আশ্চৰিক বা পুৰো সৰকাৰী বেতন। ভুয়া শিক্ষা প্রতিষ্ঠান এবং ভুয়া শিক্ষকেৰ নামে নেপথ্য নায়কৰা তা আৰুমাদ কৰেন। মুদ্রাঙ্কনিতিসহ বিভিন্ন কাৰণে শিক্ষাগৃহ আৰ সকল ক্ষেত্ৰে সামগ্ৰিক বৰাদ বাড়লৈও দেশেৰ বাজেট যে হাৰে, বেড়েছে সেহাৰে শিক্ষা-

ক্ষেত্ৰে বৰাদ বাড়েনি। হিমেৰ থেকে দেখা যায় অন্যান্য ক্ষেত্ৰে ভুলনায় শক্তকৰা হিমেৰে শিক্ষা-ক্ষেত্ৰে ধৰাক্ষ শক্ত কৰেক বছৰ ধৰিবই কমাই। বাকেটৈ শিক্ষাক্ষেত্ৰে বৰাদ পত্ৰিবেশী দেশগুলোৰ ভুলনায়ও অনেক কম। আৰ এই কম বৰাদেৱও একটা উন্নৰ্বেগো অশ্বদি ভুয়া শিক্ষক ও শিক্ষা প্রতিষ্ঠানগুলো থেঁয়ে কৰে তাহলৈ শিক্ষাৰ উৱয়ন কৰট ক আশা কৰা যায়।

পত্ৰ-পত্ৰিকাৰ পত্ৰিবেদন পড়ে মনে হয় ভুয়া শিক্ষা প্রতিষ্ঠান ও শিক্ষকদেৱ কাণ্ডে অস্তি বেশীৰ ভাগই মকছলৈ। এহনিতেই মকছলৈ বিশেষ কৰে প্ৰাথমিক বিদ্যালয়গুলোৰ মান আশানুৰূপ নয়। অনেক শিক্ষক শিক্ষাদানেৰ ব্যাপারে ততটা মনো-যোগী নন। তাৰ ওপৰ অস্তিহীন শিক্ষক ও শিক্ষা-প্রতিষ্ঠান মকছলৈ বেশী ধৰায় শিক্ষাক্ষেত্ৰে শহৰ ও গ্ৰামাঞ্চলে পাৰ্থক্য আৱে বাড়ে।

বিলৰে হলৈও সৰকাৰ ভুয়া শিক্ষক ও শিক্ষা-প্রতিষ্ঠান সমাজ কৰতে উদোগী হওয়ায় আপাতত অশুভ বোধ কৰা চলে। কিন্তু আগাদেৱ পশ্য ইচ্ছে ভুয়া শিক্ষক ও শিক্ষা প্রতিষ্ঠান এতবড় সমস্যা হয়ে দাঢ়ালো কি কৰে? নিয়মানুযায়ী কোন শিক্ষা প্রতিষ্ঠান সৰকাৰী সাহায্য এবং স্বীকৃতি পাবাৰ আগে সবকিছু বিস্তাৰিতভাৱে পৰীক্ষা কৰে দেখাৰ কথা। এমনতো নয় যে একজন একটা দৰখাস্ত দিয়ে একটি নতুন শিক্ষা প্রতিষ্ঠান চাল কৰাৰ কথা বললো আৰ অমনি সৰকাৰ তাকে স্বীকৃতি দিয়ে দিলেন কিংবা দৰখাস্তে বণিত শিক্ষকদেৱ বেতন-তাতা প্ৰদান শুৰু কৰলেন। স্থানীয় জনপ্ৰতিনিধি, উপজেলা শিক্ষা অফিসীৰ এবং উৰ্ধতন শিক্ষা কৰ্মকৰ্ত্তাৰ সন্তুষ্টি হৰাৰ পৰই স্বীকৃতিৰ পশ্য আসে। সংশ্লিষ্ট শিক্ষা প্রতিষ্ঠান এবং শিক্ষকদেৱ অস্তি আছে কিন। আগে তা সংশ্লিষ্ট পৰিদৰ্শক এবং কৰ্মকৰ্ত্তাৰ সৰজিমিনে পৰিদৰ্শন কৰে দেখাৰ কথা। সাক্ষ-সাবুদ নেৰাৰ কথা বিভিন্ন সূত্ৰ থেকে। এসব নিয়ম ব্যাখ্যাখন পালন কৰা হলৈ ভুয়া শিক্ষা-প্রতিষ্ঠান বা শিক্ষকেৰ ভুতুড়ে অস্তি থাকতে পাৰে ন। গণগোলটা বাধতে পাৰে সৰ্বে ভুত থাকলৈ। জনপ্ৰতিনিধি, শিক্ষা পৰিদৰ্শক এবং সংশ্লিষ্ট অন্য কৰ্মকৰ্ত্তাৰ যদি তাদেৱ দায়িত্ব ঠিকৰত পালন না কৰেন, কিংবা নিজেৰাই মুনীতিতে জড়িয়ে থাকেন তাহলৈ তো গোৱী সেনেৰ টাকা লোপাট হবেই।

কাজেই টাঙ্ক ফোর্স গঠন কৰে কেবল ভুয়া শিক্ষক ও শিক্ষা প্রতিষ্ঠান চিহ্নিত কৰলৈই হবে না, যাদেৱ কৰ্তৃব্যে অবহেলা কিংবা মুনীতিৰ কাৰণে এটি এখন বড় সমস্যা হয়ে দাঢ়িয়েছে তাদেৱকেও সজে সঙ্গে সমাজ কৰে শান্তিৰ ব্যবস্থা কৰতে হবে।